

Висновки... Підсумовуючи сказане, можна зробити висновки, що основні логічні прийоми та логічні правила є складовими методики формування математичних понять. Як зазначає О.Митник, сучасній особистості одних знань з основ наук замало. Вона має володіти надзвичайно важливим логічним арсеналом – методами аналізу і синтезу, абстрагування і узагальнення, вміти доводити і спростувати, робити правильні висновки, приймати обґрунтовані, раціональні в тій чи іншій ситуації рішення, іншими словами, бути інтелектуально розвиненою особистістю [4, с.4]. Саме такі величні вимоги стоять перед учителем початкової школи. Його обізнаність з логічними прийомами, основними правилами та законами логіки дасть змогу досягти успіху в розвитку мовлення та логічного мислення молодших школярів.

Список використаних джерел та літератури:

1. Богданович М. В. Логічні прийоми формування понять / М. В. Богданович // Початкова школа. – 2004. – № 2. – С. 25.
2. Богданович М. В. Математика : підруч. для 4 кл. / М. В. Богданович. – К. : Освіта, 2004. – 159 с.
3. Власенко О. І. Методика викладання математики / О. І. Власенко. – К. : Вища школа, 1974. – 203 с.
4. Митник О. Я. Логіка на уроках математики / О. Я. Митник. – К. : Початкова школа, 2004. – 104 с.
5. Середа В. Ю. Вчись мислити логічно / В. Ю. Середа. – К. : Радянська школа, 1989. – 174 с.

Анотація

В.П.Берека, Е.Г.Месяц

Логические аспекты языковой коммуникации на уроках математики

В статье рассмотрено использование основных логических приемов при формировании математических понятий и решении задач в начальном курсе математики, представлено анализ использования логических законов построения правильных умозаключений и их воздействие на логическое мышление и язык младших школьников.

Ключевые слова: *сравнение, абстрагирование, анализ, синтез, умозаключение, логическое мышление.*

Summary

V.P.Bereka, E.H.Misiats

Logical Aspects of Language Communication at the Lessons of Mathematics

The usage of the main logical methods when forming mathematic notions, solving tasks in the educational course of mathematics and its influence on the logical thinking and language of primary school pupils have been studied in the article.

Key words: *comparison, abstracting, analysis, synthesis, inference, logical thinking.*

Дата надходження статті:

„14” квітня 2011 р.

УДК 377 (438)

Н.М.БІДЮК,

доктор педагогічних наук, професор

(м.Хмельницький)

**Сучасні тенденції розвитку системи професійної освіти у Польщі в контексті
євроінтеграційних процесів**

У статті досліджено вплив євроінтеграційних процесів на розвиток системи професійної освіти у Польщі; виявлено сучасні тенденції розвитку системи професійної освіти, зокрема: інтернаціоналізація професійної освіти; шляхи забезпечення якості професійної освіти; законодавчо-нормативний супровід; механізми управління професійною освітою; трансформація змісту та технологій професійного навчання; соціальне партнерство; інтеграція науки, освіти та виробництва.

Ключові слова: *євроінтеграція, тенденції, система професійної освіти, якість освіти, управління освітою, навчання впродовж життя, міжнародна співпраця.*

Постановка проблеми у загальному вигляді... Пов'язуючи перспективи майбутнього розвитку з концепцією суспільства, яке навчається, світова спільнота бере за орієнтир провідні принципи освіти ХХІ століття: навчатися пізнавати, навчитися робити, навчитися жити разом, навчатися самовиражатись. Як зазначається в міжнародних документах ЮНЕСКО, Організації міжнародного співробітництва і розвитку, Міжнародної організації праці, Ради Європи у своєму новому виявленні професійна освіта виходить далеко за межі традиційних підходів і накопиченого різними освітніми системами досвіду. Інтеграція освіти України в міжнародний освітній простір, зокрема, її вихід на європейський та світовий ринок освітніх послуг, потребує наукового дослідження історії та сучасного стану професійної освіти в високорозвинених країнах у світлі ідей її неперервності, інтеграції і демократизації, а також виявлення перспективних орієнтацій і тенденцій у цій галузі. У контексті означеної проблеми заслуговує на увагу розвиток міжнародної співпраці з польськими колегами. В

освітній та науковій співпраці України щодо держав Центральної Європи розбудові зв'язків із Польщею належить чи не найголовніше місце. Таке ставлення до західного сусіда зумовлене не лише багатовіковою традицією українсько-польських відносин, територіальною близькістю, спільними демографічними коренями та тісними культурними зв'язками, а, насамперед, спільними політико-стратегічними інтересами, активним співробітництвом у всіх сферах суспільного життя.

Вивчення та аналіз педагогічних здобутків Польщі може стати цінним джерелом для осмислення й запозичення прогресивних ідей. Система професійної освіти Польщі відрізняється своєю специфікою, має глибокі історичні корені. Досвід її становлення, провідні тенденції розвитку, методологічне підґрунтя, особливості змісту і форм організації професійної підготовки фахівців заслуговують на об'єктивне вивчення з позицій сучасності.

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Різні аспекти проблеми інтеграції в освіті розглядалися у працях українських вчених М.Берулави, С.Гончаренка, М.Десятова, І.Зязюна, В.Кременя, Н.Ничкало, Л.Пуховської, а також польських науковців Х.Беднарчика, І.Вільш, С.Квятковського, С.Качора, З.Вятровського, Ф.Шльосека та інших. Результати досліджень показали, що рівень розвитку суспільства у рамках тієї чи іншої держави визначається як пануючими типами господарства, так і встановленою ієрархією цінностей та інтересів, людським капіталом. На сучасному етапі розвитку Польщі і України, для їх економічного зростання певне значення має потенціал людського капіталу, втілений в професійній освіті. Як зазначає І.Зязюн, „символом і метою будь-якої освіти є Людина в постійному (упродовж життя) розвитку, а кінцевим підсумком освіти є внутрішній стан людини на рівні потреби пізнавати нове, здобувати знання, виробляти матеріальні і духовні цінності, допомагати ближньому бути добротворцем” [4, с.15]

Формулювання цілей статті... Метою статті є виявлення сучасних тенденцій розвитку професійної освіти у Польщі під впливом євроінтеграційних процесів.

Вклад основного матеріалу... Як свідчать матеріали міжнародних конференцій, євроінтеграція передбачає створення загальноєвропейського освітнього простору, з урахуванням інтересів кожної держави. Напрями спільної діяльності визначено такими документами: „План дій у галузі мобільності”, Резолюція Ради з освіти і навчання протягом усього життя, Програма „Навчання протягом усього життя (2007-2013)” [9].

У березні 2000 року у Лісабоні керівники держав Європейської Спільноти, враховуючи об'єктивні потреби фундаментальних змін внаслідок процесів глобалізації та зростання ролі науки у економічному розвитку, прийняли рішення щодо необхідності досягнення стратегічної мети: піднесення європейської економіки до найвищого у світі рівня конкурентоспроможності та динамічності, розвитку економіки, яка ґрунтується на знаннях, здатності до постійного зростання і спроможна створювати щораз більшу кількість якісних робочих місць і забезпечувати більшу суспільну єдність. Рада Європи закликала Раду у справах освіти та Європейську Комісію до прийняття рішень щодо конкретних завдань у сфері професійної освіти, спільних для усіх країн, з врахуванням існуючих відмінностей між країнами. Під час лісабонської зустрічі було також визначено нові підходи до політичної співпраці, зокрема, ті, що стосуються системи професійної освіти. Вони реалізуються шляхом застосування так званого „відкритого методу координації”, який повинен, перш за все, забезпечити співпрацю у досягненні мети та під час організації освітньої політики у кожній країні. У кінцевому документі, який було ухвалено в Стокгольмі у 2001 році, визначено такі стратегічні завдання: удосконалення якості та ефективності освітніх систем у країнах ЄС; полегшення можливості загального доступу до системи професійної освіти; інтеграція освітніх систем із навколишнім середовищем. У межах вказаних стратегічних завдань визначено 13 пріоритетних напрямів, які виступають індикаторами і референтними показниками при розробці національних програм модернізації системи освіти країн – членів ЄС в цілому і професійної зокрема.

У Барселоні в березні 2002 року Рада Європи прийняла Програму діяльності щодо реалізації майбутніх цілей освітньої системи „Освіта в Європі: різні системи навчання і підготовки – спільні цілі до 2010 року”. Нею було передбачено створення у Європі до 2010 року системи професійної освіти, що стане загальноєвропейським стандартом якості у світі. Водночас передбачено проведення додаткових заходів, аналогічних до реалізованих у рамках Болонського процесу, щодо впровадження засобів, які забезпечують прозорість дипломів і кваліфікацій, з урахуванням особливостей професійної освіти і навчання.

У контексті євроінтеграційних процесів освітня політика уряду Польщі спрямована на забезпечення поступового перетворення економіки країни в інноваційну, високоефективну економіку знань, розраховану на тривалу перспективу. Про це свідчить низка міжнародних програм та проектів за активної участі Польщі, зокрема у 2008 році 44 польських партнери брали участь у реалізації проекту „Леонардо да Вінчі”, співпрацюючи із закладами Італії, Франції, Фінляндії, Великобританії, Німеччини, Данії, Угорщини, Португалії.

Зауважимо, що ринок праці все більше виступає у ролі регулятора механізму відтворення робочої сили, визначає потребу у фахівцях різного профілю. Підвищення мобільності робочої сили, рівня конкурентоспроможності ставить перед освітою нові важливі завдання – підготовку професійних кадрів, які будуть готові якісно працювати у межах європейського простору. Це зумовлює необхідність підготовки високоосвічених, професійно зрілих та конкурентоспроможних фахівців за новими європейськими технологіями. Зокрема, відомий польський учений, професор С.Квятковський вважає, що швидкі зміни суспільного і економічного характеру викликають необхідність проведення змін у всій системі освіти і особливо професійної [6, с.125].

Відтак, розробка нової концепції системи професійної освіти в Польщі зумовлена низкою зовнішніх та внутрішніх чинників, а саме: соціально-економічним розвитком суспільства; посиленням ролі професійної освіти як динамічної системи, спрямованої на забезпечення якісного професійного навчання фахівців; поглибленням суперечностей між зростанням попиту на кваліфікованих фахівців на ринку праці та наявним рівнем їх кваліфікації; зниженням якості робочої сили внаслідок старіння та вибуття висококваліфікованих робітників із сфери виробництва; стрімким розвитком інформаційних технологій та техніки; підвищенням вимог роботодавців до рівня компетентності робітників та фахівців; зростанням ролі соціального партнерства; оновленням загальнодержавного класифікатора професій; створенням системи оцінювання рівня професійної підготовки з урахуванням змін кваліфікації робітників та фахівців відповідно до міжнародних стандартів тощо.

Сьогодні в Польщі вже сформувалася певна система професійної освіти, яка постійно змінювалася та удосконалювалася. Сформувалася законодавча база системи професійної освіти, яка дозволяє цілеспрямовано та активно впроваджувати нові шляхи та способи розв'язання проблем професійного навчання фахівців. За останні роки з'явилися дослідження та розробки пов'язані з організацією та управлінням професійною освітою, удосконаленням змісту професійної підготовки, трансформацією інформаційного та науково-методичного забезпечення тощо.

Із 2000 року в Польщі проведено заходи щодо впровадження навчання упродовж життя, реалізації мобільності, розширення доступу до освіти, удосконалення оцінки і якості навчання, навчання з використанням Інтернет-технологій та співпраці з країнами, які є членами Європейського Союзу, або не входять до його складу. Як свідчать результати нашого вивчення, з метою забезпечення якості професійної освіти у Польщі, враховуючи інтеграційні процеси, підготовлено відповідні програми. Зокрема, у 2005 році було прийнято розроблену Міністерством освіти Польщі національну програму „Освіта і компетенція. Національний план розвитку 2007-2013 рр.”, в якій визначено основні напрями розвитку системи професійної освіти, а саме: освіта і виховання як передумова соціальної інтеграції; ефективність управління системою освіти – висока якість навчання; освіта з метою працевлаштування, конкурентності та професійного зростання; інформаційно-технологічний супровід освіти [9].

Європейський досвід засвідчує, що у кожній країні для національної системи професійної освіти першочерговими у вирішенні існуючих проблем є створення і впровадження відповідної законодавчо-нормативної бази на всіх рівнях її функціонування, забезпечення системності, цілісності, неперервності освіти на засадах удосконалення її структур, змісту, моніторингу якості освіти шляхом введення державних освітніх стандартів, взаємопогодження і дієвості управління, створення правового соціального та економічного захисту і стимулювання розвитку новітніх освітніх систем. Враховуючи демографічні, економічні та соціальні прогнози, чергові завдання стосуватимуться періодичності і якості відновлення кваліфікації фахівця протягом усього життя.

Професійні навчальні заклади Польщі прагнуть розвивати співпрацю з виробництвом і, зокрема, брати до уваги інноваційні та технологічні процеси. Однак по-різному складається така співпраця у державних та приватних професійних навчальних закладах. Це пояснюється тим, що системи управління професійними закладами не завжди пов'язані інституційно із соціальним середовищем. У цьому контексті слушною є позиція Т.Десятова, який переконаний, що загальними для всіх країн механізмами управління якістю професійної освіти є розробка системи оцінювання, сертифікації і стандартів освіти. Конкретні форми управління якістю в різних країнах, вважає автор, зумовлені прийнятими там моделями організаційно-правового регулювання [1, с.400].

Зазначимо, що у Польщі сучасний освітній процес вже виходить за рамки простої трансляції певного обсягу знань як це було раніше, оскільки інформаційне суспільство потребує нових форм взаємодії між суб'єктами освітнього простору, нового стилю управління навчальними закладами, нових технологій для підвищення якості професійної освіти. Вимоги до якості професійної освіти постійно змінюються, але найважливішим засобом її забезпечення є інноваційність освітнього пошуку. Відтак, заслуговує на увагу проблема розробки нових освітніх стандартів, що має на меті: покращити якість професійної підготовки шляхом підвищення вимог до якості освітніх послуг і вдосконалення системи контролю за ефективністю роботи навчальних закладів; впорядкування вимог і відповідальності всіх суб'єктів системи професійної освіти; забезпечення еквівалентності фахової

підготовки у державі і за її межами для безперешкодної участі на міжнародному ринку праці. Міжнародна стандартна класифікація професій ISCO-88 створює максимально сприятливі передумови до інтеграції із європейським і світовим ринком праці. У Польщі формуються нові категорії функціональної зайнятості, нові професії і посади, які суттєво відрізняються від попередніх. Відтак, організація системи Державних стандартів у професійній підготовці, їх запровадження мають важливе значення для вирішення проблем підвищення якості професійної освіти, забезпечення конкурентоспроможності випускників професійно-навчальних закладів на ринку праці.

Сьогодні у Польщі спостерігається розвиток інтеграції науки, навчання і виробництва в умовах наскрізної ступеневої неперервної професійної підготовки за модульним підходом на основі навчально-виробничих завдань аналогічних реальним. Ознаками такого навчання, на думку польських вчених Т.Орнатовського та Я.Фігурського є: наскрізна професійна підготовка; високий ступінь мотивації навчання на кінцевий результат професійної діяльності; відображення у навчальному процесі професійної діяльності кваліфікованого фахівця та його професійної компетентності; фундаментальна та професійна спрямованість теоретичної і практичної підготовки фахівців; наукова, технічна та технологічна обґрунтованість навчального матеріалу; професійна відповідальність за кінцевий результат праці в умовах виробництва [8].

Зауважимо, що професійна підготовка на основі таких підходів, за спеціально розробленими методиками із урахуванням інтеграції, сприяє забезпеченню професійної компетентності майбутніх фахівців, формуванню у них готовності до самостійного застосування комплексу знань у вирішенні типових і нетипових виробничих завдань. На нашу думку, професійна компетентність – це ключове поняття стосовно характеристик професійної діяльності. Вона передбачає оволодіння майбутніми фахівцями високим рівнем фахової майстерності; вміннями проектувати свій професійний розвиток та професійну діяльність і застосовувати ефективні прийоми професійного спілкування. Кожен працівник повинен турбуватися про вдосконалення професійної компетентності упродовж усього життя. Вивчення змісту праці в історичному аспекті, як зауважує Х.Беднарчик, зумовило прискорення інтеграційних процесів у характері та змісті праці фахівців на основі впровадження нових машин і устаткування, інтенсивних технологій у сфері професійної діяльності. Темпи зміни характеру і змісту праці ставлять перед професійною освітою додаткове завдання – „навчити вчитися все життя” [2, с.68]. За переконаннями Х.Беднарчика, ми є свідками великого цивілізованого перелому. Нові технології і особливо інформаційні технології спілкування привели до різкої зміни техніки, економіки і організацій, які разом з перетворенням суспільних систем ведуть до їх подальших змін і позбавляють людей можливості відчувати себе у безпеці. Як показав досвід економічних криз, саме розвиток професійної освіти був вирішальним фактором у їх подоланні. Тому дослідження проблем розвитку професійної освіти повинно бути доповнено дослідженнями в галузі соціології, психології, економіки і техніки.

Наше вивчення показало, що концепція навчання упродовж усього життя одержала офіційне визнання у Польщі, як і в інших країнах Західної Європи, і сьогодні розглядається як цілісний процес, що базується на таких принципах:

- наступність як відображення на кожному рівні освіти перспективних вимог наступних її ланок і системи професійної освіти в цілому;
- прогностичність – орієнтація навчально-виховних завдань системи професійної освіти не тільки на актуальні, але й на перспективні вимоги соціального замовлення і потреби, що розвиваються;
- самостійність – автономність кожної підсистеми, що має на меті точність, логічність, чіткість, діагностичність цілей і конкретизації варіантів щодо певного рівня освіти;
- варіативність – важливість досягнення освітньої мети в різних формах і режимах;
- здатність до самоорганізації і розвитку, що виявляється у гнучкості та адаптації навчально-виховних систем, у здатності перебудовуватись, переходити в новий режим функціонування залежно від обставин.

Водночас, система професійної освіти не може ігнорувати вимоги ринку праці. Вивчаючи проблеми взаємозв'язку і взаємозалежності у розвитку системи професійної освіти і ринку праці польські дослідники З.Вятровський, Т.Лєвовицький, Т.Новацький відзначають необхідність інтегрування у наукових дослідженнях цієї важливої проблеми фахівців з педагогіки праці і з економіки, психології, соціології тощо [7]. Дослідниками доведено, що технологія професійного навчання, розроблена на основі інтеграції професійних знань і умінь порівняно з традиційними формами і методами навчання більш ефективно формує творчі професійні уміння щодо розв'язання конкретних виробничих проблем і ситуацій. Зокрема, професор І.Вільш вважає, що у процесі навчання велике значення мають проектування і створення педагогічних ситуацій, пристосованих до кожного учня. Під впливом стимулів учень діє добровільно, охоче, з внутрішньої потреби і переконання, ці дії супроводжуються ентузіазмом, почуттям задоволення і самореалізації. Такі

підходи забезпечують вибір відповідного схильностям учня, на пряму подальшого навчання і, згідно з цим, групи професій або конкретної професії. Адже змінюється характер праці, її технічний рівень і культура та вимоги до працівників [3, с.13].

Поява нових професій вимагає вищої кваліфікації та вищого інтелектуального рівня, а відтак зумовлює потребу у постійному самовдосконаленні отриманих знань, умінь та навичок. Попит на ринку праці має той, хто здатний розв'язувати складні проблеми. Підвищенню якості підготовки фахівців, а, зрозуміло, і віддачі від тих ресурсів, які вкладено у їх підготовку, сприятиме співробітництво з професійними закладами інших країн, реалізація вимог, впровадження у практику досвіду їх роботи. Ми поділяємо думку академіка Н.Ничкало, що міжнародні проекти, об'єднання зусиль вчених різних країн, обмін науковою інформацією за результатами завершених досліджень, проведення міжнародних наукових і науково-практичних конференцій, видання спільних наукових часописів, монографій, збірників наукових праць сприятимуть подальшому піднесенню педагогічної науки в державах [5, с.34].

Висновки... Вплив євроінтеграційних процесів на розвиток системи професійної освіти у Польщі дозволив виокремити сучасні тенденції її розвитку, а саме: розробка нових форм управління системою професійної освіти; задоволення освітніх потреб студентів, вільний вибір освітньої траєкторії; інтеграція освіти, науки та промислового сектора; залучення альтернативних джерел фінансування; професійна спрямованість освітніх програм; трансформація змісту професійного навчання відповідно до розвитку суспільства та потреб економіки країни; постійне удосконалення форм організації навчання; професійна мобільність студентів та адаптація в умовах світового інформаційного простору; активна реалізація нових підходів до підвищення професійної кваліфікації; забезпечення високого рівня якості професійної освіти; орієнтація на випереджувальний розвиток освіти; розробка механізмів міжнародного співробітництва; підвищення культурного рівня країни із збереженням традиційних цінностей тощо. Як бачимо, процес реформування системи професійної освіти у Польщі має чіткий, логічний і послідовний характер. Його основними особливостями є: спрямованість на інтеграцію в освітній простір; упровадження сучасних інформаційних технологій навчання; намагання зберегти баланс між інноваціями та традиціями.

Співпраця польських та українських вчених уже доволі тривала і досягає позитивних результатів. Проте вони ще недостатньо використовуються в Україні. Для удосконалення та поглиблення відносин України з Польщею в галузі професійної освіти, для ефективного використання наукового потенціалу держав, необхідне, на нашу думку, підписання відповідних угод про співробітництво між педагогічними установами на міждержавному рівні. Така співпраця має передбачати обмін інформацією про результати наукових досліджень, співпрацю у сферах науково-педагогічної діяльності, супровід інноваційних змін в освіті, розвиток співробітництва у виконанні спільних наукових досліджень, експериментальних робіт. Науковий супровід модернізації системи професійної освіти потребує вивчення прогресивного зарубіжного досвіду, урахування позитивних надбань і прорахунків у складних процесах реформування цієї галузі, державницького осмислення перспектив її розвитку у національному і світовому контекстах, й здійсненні конкретних кроків на загальнодержавному, регіональному рівнях, та в кожному навчальному закладі. За таких умов усе накреслене стане реальністю і сприятиме піднесенню системи професійної освіти України до світових вимог і стандартів.

Список використаних джерел та літератури:

1. Десятов Т. М. Тенденції розвитку неперервної освіти в країнах Східної Європи (друга половина ХХ століття) : дис.... докт. пед. наук : спец. 13.00.01 „Загальна педагогіка та історія педагогіки” / Тимофій Михайлович Десятов. – К., 2006. – 484 с.
2. Беднарчик Х. Модульная система непрерывного профессионального образования / Х. Беднарчик. – СПб, 1999. – 260 с.
3. Вільш І. Системна педагогічна антропологія і вимоги до освітніх змін: Освіта і виховання в Польщі і Україні (XIX-XX ст.). Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. / І. Вільш / Упорядник і заг. ред. Є. І. Коваленко. – Ніжин: НДПУ, 1998. – Ч.1. – С. 12–15.
4. Зязюн І. Концептуальні засади теорії освіти в Україні / Іван Андрійович Зязюн // Педагогіка і психологія. – 2000. – №1. – С. 11–24.
5. Ничкало Н. Г. Порівняльна професійна педагогіка у контексті європейської інтеграції / Н. Г. Ничкало // Професійна освіта: педагогіка і психологія : [пол.-укр. журн., укр.-пол. щорічник] ; за ред. Т. Левовицького, І. Вільш, І. Зязюна, Н. Ничкало. – Ченстохова ; К., 2008. – [Вип.] 10. – С. 291–301.
6. Kwiatkowski S. Edukacja zawodowa – potrzeba zmian / Stefan M. Kwiatkowski // Kształcenie zawodowe: pedagogika i psychologia: polsko-ukraiński rocznik. – T. V. – Częstochowa–Kijów, 2003. – S. 123–128.
7. Kwiatkowski S. Krajowe standardy kwalifikacji zawodowych: kontekst europejski / Red. S. Kwiatkowski, I. Woźniak. – Warszawa, 2004. – 181 s.
8. Ornatowski T. Praktyczna nauka zawodu / T. Ornatowski, J. Figurski. – Radom, 2000. – 382 s.
9. Strategia rozwoju edukacji na lata 2007–1013. Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa 2005. – 50 s.

Анотація

Н.М.Бидюк

Современные тенденции развития системы профессионального образования в Польше в контексте евроинтеграционных процессов

В статье рассмотрено влияние евроинтеграционных процессов на развитие системы профессионального образования в Польше; выявлены современные тенденции развития системы профессионального образования: интернационализация образования; пути обеспечения качества профессионального образования; механизмы управления; трансформация содержания и технологий профессионального образования; социальное партнерство; интеграция науки, образования и производства.

Ключевые слова: евроинтеграция, тенденции, система профессионального образования, качество образования, управление образованием, обучение на протяжении всей жизни, международное сотрудничество.

Summary

N.M.Bidiuk

Modern Tendencies Development of the System of Professional Education in Poland within the Context of Eurointegrative Processes

The article deals with the problem of eurointegrative processes influence on the development of professional education system in Poland. There have been revealed the modern tendencies of the development of professional education system such as: internationalization; ways of educational quality insurance; educational management; content and methods transformation; social partnership; integration of science, education and manufacture.

Key words: eurointegration, tendencies, the system of professional education, quality of education, educational management, lifelong education, international cooperation.

Дата надходження статті:

„15” квітня 2011 р.

УДК 371.134.015.6+373.211.24+378.4(477)ХГПА(045)

О.П.БІНИЦЬКА,

кандидат економічних наук, доцент
(м.Хмельницький)

Економічна підготовка майбутніх вихователів:

на прикладі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

У статті висвітлені завдання економічної підготовки вихователів у вищих педагогічних закладах України: на прикладі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Ключові слова: освіта, вища освіта, педагогічна освіта, економічна підготовка, завдання освіти, вищий навчальний заклад.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Сучасний етап розвитку людської цивілізації посилює вимоги до педагогічної компетентності фахівців. Педагог здатний позитивно впливати на суспільний розвиток, духовне зростання особистості за умов набуття якісних знань, умінь, навичок, здатності до неперервного саморозвитку [3, с.3].

Нелегким і суперечливим шляхом рухається наше суспільство у напрямі перетворення України на демократичну правову державу. Досягнення цієї мети – тривалий процес, у якому проявляються різноманітні за своєю сутністю фактори економічного, соціального, політичного, ідеологічного, етнічного порядку. Від їхнього змістовного характеру і взаємодії безпосередньо залежать очікувані суспільні результати [6, с.45].

У цьому зв'язку велике значення має система освіти. Зміст освіти – одна із складних наукових проблем, яка постійно постає перед людством у процесі його культурного розвитку. Зміст навчальних дисциплін у вищих навчальних закладах до цього часу відзначається певною консервативністю, пов'язаною з інерцією мислення авторів програм та підручників, які часто не враховують динамічних співвідношень між відповідною наукою і станом розвитку практично-технологічних розробок, що визначають характеристики науково-технічного прогресу. Відставання у створенні оптимального змісту освіти, в тому числі економічної, вимагає вирішувати дану проблему на основі як діючих систем, понять, методів, так і за допомогою інноваційних технологій.

Аналіз досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми... Проблема вдосконалення процесу навчання при формуванні у студентів економічних знань є предметом вивчення у сучасних наукових дослідженнях та в психолого-педагогічній літературі. Зокрема, цією проблемою займаються вчені: В.П.Андрущенко, В.Є.Берека, Т.А.Жижко, В.І.Луговий, В.К.Майборода, І.Ф.Надольний, В.Г.Кремень, О.С.Падалко, Л.С.Пісоцька, О.Т.Шпак та інші.

Формулювання цілей статті... Мета статті – розкрити завдання економічної підготовки студентів спеціальності „Дошкільне виховання” на прикладі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.